

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1707

Q. 178. An banniti, publici grassatores, vel criminosi possint ubique & ab unoquoque occidi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42515

occidi Clericum uti Laicum, est autem contra J.
Ecclesiæ , si potestas laica se constituat Judicem
Clerici. 2. Quia quando delinquens capi potest
audiri , & servato ordine Juris condemnari,
Jus Naturæ dicitat ita esse faciendum, nisi forte esse
grave periculum in mora, aut aliæ circumstantiæ
honestarent : hinc docent S. Antonius Sanch. & ali
cum Lugo num. 99. ne Judici quidem licere alii
procedere, si inveniret adulterum cum sua uxore;
atqui ita est in nostro casu, oppositum autem
de Bannitis, uti dicetur num. 794. ergo. 3. Et
contra Charitatem, aliquem extra gravissimam
necessitatem occidere, qui scitur esse in mortalibus
nec per tempus posse ad gratiam se disponere;
hoc autem hic fieret, ergo. Si dicas, Deum Num. 5.
concessisse potestatem Propinquis & Cognatis
occisi, ut interficerent homicidam. R. Id potuisse
Deum, qui est Dominus absolutus vitæ & necis;
deinde illa potestas à Deo data præsupponebat
aliquam sententiam Judicis, uti ostendunt Lyran.
& Lugo num. 98.

791 §. 3. Ex his patet propositionem relatam
recte esse damnatam , dicit enim licere privata
authoritate, quod est omnino improbabile.

792 Q. 178 An banniti, publici grassatores vel criminis
possint ubique & promiscue ab unoquoque occidi.
R. Banniti dicuntur, qui publicâ authoritate decla-
rati sunt rei mortis, & de his aliisque criminosis
resolvuntur seqq.

§. 1. Peccaret mortaliter filius, qui patrem suum
bannitum occideret , quia id graviter repugnat
charitati ex Lege naturali debitæ Parentibus,
Tambur. L. 6. c. 1. § 4. & alii. Idem dicit Laym. L. 3.
T. 3. P. 3. c. 2. n. 2. de Parentibus respectu filiorum,

de uxore respectu mariti ; si tamen pater nullo modo aliter ab armis contra Patriam averti posset, putant *Jul. Clarus, Dicast. & Lay.* posse occidi a filio, quia prævalet bonum universale Patriæ, quæ est communis omnium mater.

§. 2. Clericus in majori Ordine constitutus 793
graviter peccat, si occidat bannitum, est communis contra *Ricciūm*. Ratio est, quia Ecclesia Cap. *Sententiam*, ne Clerici vel Monachi, graviter prohibet Clerico, ne se in causas sanguinis etiam justas immisceat, ideoque *Sat. & Tol.* putant etiam Clericum in minoribus Ordinibus constitutum peccare leviter, si talem bannitum occidat.

§. 3. Reliquis hominibus privatis licitum est 794
occidere bannitum, quia quivis publicâ authoritate est constitutus Minister publicus Justitiæ in illo exequendæ : cur autem à Republica fiat potestas hos occidendi sine peccato, è contrâ peccet maritus occidens adulterum vel uxorem, disparitas est, quia banniti sunt Reipublicæ hostes, qui nec capi nec accusari possunt, ideoque ob bonum commune conceditur ea facultas; adulteri autem non sunt Reipublicæ hostes, & possunt capi atque accusari.

§. 4. Bannitus potest occidi solum in territorio 795
Principis, qui illum proscriptis, non autem in alieno, nisi ex tacito vel rationabiliter præsumpto consensu alterius Principis, in cuius territorio est, ita communior cum *Moya* T. 6. D. 3. Q. 3.
Ratio est, quia existens in territorio alieno est sub alterius potestate, ergo si occidis hoc altero invito, facis huic injuriam, imò & bannito, quia illum occidis sine legitima autoritate Magistratus, cui nunc subest: quia tamen AA. contrarie sententiae, quos referunt *Lay.* suprà, *Dia.* P. 5. T. 4. R. 24.

Moya

Moya num. 2. & 3. putant communiter ad eum consensum tacitum alterius Principis, ideo abso-
lutè docent licitum esse occidere in alieno etiam
territorio: Bannitus autem à Papa potest occidi
ubique, uti docent *Fill. Escob. Dian.* suprà, *Moyan.*
quia Papa habet Jurisdictionem per totum
mundum, saltem indirectam etiam in temporalium,
quantum necesse est ad administrationem spi-
tualium, uti tenent Catholici omnes, & demonstra
Suarez contra Regem Angliae Lib. 3. c. 23.

796 §. 5. Si quis nequum sit bannitus, quamvis sit
publicus Grasfator & raptor, per se loquendo,
non potest à quovis occidi, est contra *Dian.* suprà.
Ratio est, quia nequum publicâ authoritate est
condemnatus, ergo qui occidit, privatâ authoritate
occidit, ergo graviter peccat.

797 §. 6. Lictoribus vel satellitibus non est licitum
occidere malefactorem, quem jussi sunt compre-
hendere, & qui se opponit, ne comprehendatur,
nisi concurrant hæc sex circumstantiae, 1. Debent
lictores habere certum & speciale mandatum
à Magistratu de capiendo illo: 2. Capiendus debet
armata manu resistere: 3. Crimen debet esse atrox
& capitale: 4. Capiendus non debet posse
ullo alio modo capi: 5. Debent ab ipso, si evadat,
graviora mala timeri: 6. Capiendus debet
de crimine sufficienter esse diffamatus. Si horum
unum desit, non est licitum occidere volentem se
ex eorum manibus eripere, ita *Jul. Clarus, Facion,*
Farinac. apud *Dian.* P. 8. T. 7. R. 44.

DUBIUM